

Correctievoorschrift VSBO TKL

2025

tijdvak 1
maandag 5 mei
07.30 – 10.00 uur

Papiamentu

Verwerken scores

Verwerk de scores van alle kandidaten in het online AWP-programma.

De scores moeten uiterlijk maandag 02 juni 2025 om 12.00 uur ingevuld zijn.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit eindexamens vwo-havo-vsbo d.d. 23-06-2008, PB 2008 no 54.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;

- 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dit examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wel mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen door het ETE rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Papiamentu TKL eerste tijdvak 2025 kunnen maximaal 49 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 6 teksten en 36 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

*Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.
Alle open vragen moeten in het Papiamentu beantwoord zijn.*

Teksto 1 Protekshon di tribon

- 1 D
- 2 C
- 3 **maximumscore 1**
(por yuda) fortalesé e konsiensia tokante protekshon di tribon
- 4 **maximumscore 1**
ekstinshon
- 5 **maximumscore 2**
 - Nan ta tarda demasiado pa reproduí. 1
 - Nan tin nèshi relativamente chikitu (ku ta konsistí di un par di yu so). /
Nan ta haña poko yu. 1
- 6 A
- 7 **maximumscore 1**
alinia 5
- 8 C

Teksto 2 Premio di UNESCO Curaçao pa idioma papiamentu

- 9 **maximumscore 1**
proklamá
- 10 **maximumscore 2**
 - (demostrá) mérito sobresaliente / ekselente / tur afó 1
 - (logra) resultado efektivu pa desaroyo di papiamentu / ta kontribuí na
desaroyo di nos idioma papiamentu 1
- 11 **maximumscore 1**
Een van de volgende antwoorden:
 - na (rekonosementu di importansia di) diversidat lingwístiko
 - na proklamashon di un Dia Internashonal di Idioma Materno
 - na Dia Internashonal di Idioma Materno

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 C

Teksto 3 E bida okupá di flamingo Bob

13 D

14 A

15 **maximumscore 1**
alinia 6

16 B

17 **maximumscore 2**

- konstrukshon di 'resort' ku ta envadí lugá di alimentashon i krio
- kachónan lòs ku ta ataká, heridá/leshoná òf mata
- sakamentu di portrèt

Indien 3 antwoorden juist

2

Indien 2 of 1 juist

1

18 **maximumscore 2**

ponensia	korekto	inkorekto
Doest tabatin apoyo finansiero pa reskatá i kuida animal.	X	
E kantidat di siguidó di Bob ta den fase di disminushon.		X
E persona ku a kuminsá dokumentá bida di Bob ta un familiar di Doest.	X	
Segun Doest, hende ta tuma tur sorto di riesgo pa kapta imáhen di flamingo den laira.	X	

Indien 4 kruisjes juist

2

Indien 3 of 2 juist

1

Indien minder dan 2 juist

0

19 B

20 **maximumscore 1**
alinia 1

Teksto 4 Bena Mayó a lansa su vershon nobo di Madjango

21 maximumscore 3

Alinia 1 ta ...	korekto	inkorekto
- duna ehèmpel pa hala atenshon di e lesadó.		X
- konta un kuenta chikí pa hala atenshon di e lesadó.		X
- menshoná e motibu pa skirbi e teksto.	X	
- sita sierto opinion relashoná ku tópiko di e teksto.		X
- ta kontené e pensamentu prinsipal di e teksto.	X	

Indien 5 kruisjes juist

3

Indien 4 juist

2

Indien 3 of 2 juist

1

Indien minder dan 2 juist

0

22 maximumscore 2

- (ke) konopá kabuya bieu na kabuya nobo
- (present'é den) un skalchi di oro

1

1

23 maximumscore 1

na seú i otro ritmo kultural

NB: Beide moeten genoemd zijn voor 1 punt.

24 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden:

- Nan a introdusí instrumènt/elemento (nobo) ku, normalmente, no sa usa den seú (tradishonal). / Nan a meskla elemento musikal i pashon humano huntu ku músika típiko di Kòrsou.
- E klep di vidio ta ilustrá modernisashon i inovashon.

1

1

25 maximumscore 3

suptítulo	number di alinia
Gratitut	5
Instrumènt	—
Rais	2
Realisashon	4
Vishon	3

Indien 4 alineanummers juist

3

Voor elke fout 1 scorepunt aftrekken.

Teksto 5 Richeline Koeiman

26 maximumscore 2

E introdukshon ta ...	sí	nò
- duna delantá un deskripshon di struktura di e teksto.		X
- duna delantá un resúmen kòrtiku di e teksto.	X	
- kontené e motibu ku a kondusí na skirbimentu di e teksto.	X	
- menshoná echo remarkabel pa hala atenshon di lesadó.	X	

Indien 4 kruisjes juist

2

Indien 3 of 2 juist

1

Indien minder dan 2 juist

0

27 maximumscore 3

tópiko	lèter di e parti
Engaño	–
Mudansa i soledat	B
Outoestima i persepsion	E
Pániko i miedu	–
Perseveransia i superashon	D
Rekuerdo amargo	A
Stigmatisashon	C

Indien 5 letters juist

3

Indien 4 juist

2

Indien 3 of 2 juist

1

Indien minder dan 2 juist

0

28 maximumscore 1

E mundu akí no mester di dòkter i abogado so, pero tur tipo di hende.

Teksto 6 'Nos komo hóben karibense no ta visibel niun ora'

29 A

30 maximumscore 1

komunidat karibense / hóben(nan) karibense / komunidat di Karibe / hóben(nan) di Karibe

NB: Alleen de eerste 3 woorden beoordelen.

31 maximumscore 1

na e hóbennan/studiantenan karibense

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 32 **maximumscore 1**
komprehenshon pa e siudadano karibense (lokal)
- 33 **C**
- 34 **C**
- 35 **maximumscore 1**
alinia 3
- 36 **maximumscore 1**
Esaki ta deklarashon/ekspreshon/opinion di Isaura. / E ta loke Isaura ta bisa.